

Pedagoška fakulteta  
Univerza v Ljubljani  
Komisija za kakovost  
Poročilo 2001/2002

# **Poročilo o kakovosti za leto 2001**

maj 2002

## Vsebina

1.	Uvod .....	3
2.	Uresničevanje predlogov za izboljšanje kakovosti iz let 2000 in 2001 .....	4
3.	Podatki o učinkovitosti študija .....	6
4.	Samoevalvacija raziskovalne in umetniške dejavnosti .....	11
5.	Evalvacija tutorstva na oddelku za razredni pouk PeF .....	20
6.	Povzetek ugotovitev in predlogi ukrepov .....	22

## 1. Uvod

V študijskem letu 2001/2002 je bila imenovana in potrjena nova sestava fakultetne komisije za kakovost. Predsednik komisije je doc. dr. Dušan Krnel, člani pa doc. dr. Majda Cencič, izr. prof. Črtomir Frelj, asist. mag. Jana Repuša-Pavel, asist. mag. Vesna Štemberger in izr. prof. Simona Tancig. Letno poročilo o kakovosti je začelo nastajati v januarju s sodelovanjem vseh članov komisije. Večino podatkov so posredovale službe dekanata, prodekan za znanstveno-raziskovalno in umetniško dejavnost ter komisija za raziskovalno dejavnost PeF. Nekaj podatkov o raziskovalni in umetniški dejavnosti ter podatke za samoevalvacijo projekta tutorstvo pa smo zbrali z vprašalniki. Člani komisije so se udeležili posveta o oblikovanju poročil in izboljšanju kakovosti na Univerzi v Ljubljani ter posveta Nacionalne komisije o kakovosti višje- in visokošolskega študija, ki je bil v Mariboru. O vsebini poročila je komisija prvič poročala na seji senata PeF v marcu, prvi predlog poročila pa je obravnaval kolegij dekana konec aprila. Poročilo je usklajeno s komisijo za znanstveno-raziskovalno in umetniško dejavnost in s študijsko komisijo. Končno različico poročila je sprejel senat PeF na seji 22. 5. 2002.

Glavnino poročila predstavlja poročilo o znanstveno-raziskovalnem in umetniškem delu ter poročilo o učinkovitosti študija. Obe poročili sta bili zaradi obilice podatkov in težke dostopnosti do nekaterih podatkov zamudno in zahtevno delo. Za temo po izbiri članice univerze smo izbrali projekt tutorstvo, ki je zaradi aktualnosti zanimiv tudi za druge članice univerze, zaradi načina vpeljave pa lahko vodi k izvirnim rešitvam.

## **2. Uresničevanje predlogov za izboljšanje kakovosti iz let 2000 in 2001**

V poročilu o institucionalni samoevalvaciji na Pedagoški fakulteti v Ljubljani v letu 2000 so navedeni načrt ter predlogi za okrepitev prednosti in odpravo slabosti. V drugem poglavju poročila o kakovosti za študijsko leto 2000/2001 so navedene ugotovitve, kje in v čem so bile zaznane spremembe. V tem poročilu dopolnjujemo pregled in spremljamo razvoj kakovosti na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. \*\*

### **2.1 Nekaj kritičnih točk, ki jih spremljamo v poročilih**

#### **Redne vsakoletne evalvacije**

Te so vsaj za Pedagoško fakulteto že v celoti ustaljena praksa. Na nekaterih oddelkih pa izvajajo tudi redne, oddelčne samoevalvacije.

Oddelki so opravili tudi analizo prehodnosti študentov iz nižjih v višje letnike.

Komisija pa namerava zbrati primere vprašalnikov, ki naj bi jih učitelji uporabljali za prostovoljno samoevalvacijo svojega pedagoškega dela.

### **2.2 Delo kateder**

Poleg obstoječih kateder smo ustanovili katedro za specialne didaktike, ki jo vodi dr. Barbara Sicherl Kafol.

#### **Materialni pogoji in kadri**

Še vedno primanjkuje materialnih sredstev, pa tudi kadrov na nekaterih oddelkih.

#### **Vizija oddelkov in fakultete**

Vizija oddelkov je na nekaterih oddelkih bolj (na primer vizija razvoja oddelka in študijskega programa socialne pedagogike), drugje manj izoblikovana. Tu še ni vidnega napredka.

Oblikovan in na Akademskem zboru predstavljen je bil načrt dela za naslednje obdobje, v katerem je predvideno tudi oblikovanje strateškega načrta fakultete. Razvoj je opazen na podiplomskem študiju in specialističnem študiju, ki se izvaja na štirih oddelkih PeF: na oddelku za razredni pouk, oddelku za socialno pedagogiko, oddelku za defektologijo in oddelku za likovno pedagogiko, pri izvajanju pa sodelujejo tudi visokošolski učitelji s skoraj vseh drugih oddelkov. Dobro je razvit tudi program stalnega strokovnega izpopolnjevanja učiteljev in vzgojiteljev.

#### **Komuniciranje med delavci fakultete**

Povečana je uporaba novih komunikacijskih sredstev (elektronska oglasna deska, internet, elektronska pošta). Posodobili smo tudi spletne strani. Delo oddelkov je dokumentirano z zapisniki sestankov, deluje Akademski zbor fakultete.

Raziskovalno delo  
(V nadaljevanju)

---

\*\* Z novim študijskim letom se je delno spremenilo vodstvo fakultete, sestava in vodenje nekaterih komisij, med katerimi je tudi komisija za samoocenjevanje kakovosti.

### **2.3 Publicistična dejavnost**

Komisija je za leto 2002 prejela 36 prijav za natis publikacij, ki jih je poslalo 26 avtorjev (nekateri so napovedali po dve ali tri publikaciji). Prejela je tudi dve prijavi za sofinanciranje zbornikov seminarjev/posvetov in eno prijavo za sofinanciranje publikacije, ki bi izšla pri drugem založniku. Zaradi velikega števila prijav in pomanjkanja finančnih sredstev je komisija sprejela sklep, da mora tisti, ki želi natisniti svoje delo, le to dati v vpogled komisiji.

Cilja Komisije sta pripraviti svoj statut in okrepiti reklamno dejavnost za že natisnjena dela.

### **2.4 Posodabljanje opreme**

V zvezi s tem lahko le ponovimo lansko navedbo, da se oprema dopolnjuje, a prepočasi. Posodabljanje opreme še vedno zaostaja za potrebami sodobnega univerzitetnega študija.

### **2.5 Posodabljanje prostorov**

Fakulteto tare prostorska stiska. S podpisom dogovora med PeF in FDV se nakazuje postopen prevzem sedanjih prostorov FDV v upravljanje PeF. Najpomembnejša pridobitev v prvi fazi je pridobitev sobe 102 s 60 sedeži in sprememba učilnice 026 v sejno sobo za seje senata PeF, drugih teles PeF, sej oddelkov ipd.

Na PeF imamo tri računalniške učilnice; tretja je bila pridobljena v študijskem letu 2001/2002. Dve sta namenjeni predvsem izvedbi predavanj in laboratorijskih vaj, tretja pa je ves dan odprta študentom za individualno delo.

### **2.6 Spreminjanje vsebin študijskih programov**

Posodabljanje vsebin in metod poteka permanentno, na enih oddelkih v večjem, na drugih pa v manjšem obsegu (na več oddelkih na primer pripravljajo nove izbirne predmete, ki bi jih fakulteta ponujala študentom vseh smeri, pripravlja se nov dvopredmetni program naravoslovje z vezavami, program se je spremenil tudi na oddelku za socialno pedagogiko). Na ravni kolegija predstojnikov poteka priprava celovite prenove študijskih programov.

### **2.7 Novosti, ki so bile uvedene v izobraževalno, raziskovalno in drugo dejavnost fakultete**

V lanskem poročilu smo poročali o naslednjih novostih:  
Uvedba tutorstva (učitelji in sodelavci) na nekaterih oddelkih  
Predstavitvena mapa (portfolio), tudi na nekaterih oddelkih  
Naraščajoče število izmenjav študentov prek mednarodnih projektov

V letošnjem letu lahko poročamo še o:

- novih oblikah dela na oddelku za likovni pouk, npr. uvajanje konceptualne umetnosti;
- “Študentski svetovalnici”, ki deluje od januarja 2002 in ponuja študentom pomoč pri uveljavljanju pravic, svetovanje pri težavah s študijem, informacije o bivanju tujih študentov, napotitve na ustrezne institucije ali organe PeF, pomoč pri snovanju in oblikovanju obštudijskih dejavnosti in druge oblike dela in pomoči študentom.

### 3. Podatki o učinkovitosti študija

Prehodnost iz letnika v letnik v študijskem letu 2000/2001

Kazalec 1: Koliko študentov lanskega 1. letnika je napredovalo v 2. letnik?

Kazalec 2: Koliko študentov napreduje v višji letnik ali absolventski staž?

Kazalec 3: Koliko absolventov je diplomiralo?

Tabela 1: Kazalec 1 in kazalec 2

vpisani v letnik			ponovni vpis v letnik		nevpisani		napredovali	
let	št	%	št	%	št	%	št.	%
1.	550	100	62	11,3	83	15,1	405	73,6
2.	424	100	25	5,9	36	8,5	363	85,6
3.	461	100	29	6,3	29	6,3	403	87,4
4.	433	100	n. p.	n. p.				

Legenda:

Let – letnik študija

Št – število študentov

% – odstotek študentov

n. p. – ni podatka

V študijskem letu 2000/2001 je bilo v prvi letnik vpisanih 550 študentov, v istem letu je iz prvega v drugi letnik napredovalo 405 študentov (ali 73,6 %). V drugi letnik je bilo vpisanih 424 študentov, iz drugega v tretji letnik je napredovalo 363 študentov (85,6 %). V tretji letnik je bilo vpisanih 461 študentov, v četrti letnik so napredovali 403 študenti (87,4 %). V četrti letnik je bilo vpisanih 433 študentov, v absolventski staž pa napredujejo vsi študentje po končanem četrtem letniku, pogoj je le opravljen zdravniški pregled. Najvišja prehodnost se tako kaže iz tretjega v četrti letnik, najnižja pa iz prvega v drugi letnik, vendar je, gledano v celoti (in ne po smereh študija), relativno visoka.

Tabela 2: Kazalec 3

Število absolventov v študijskem letu 2000/2001	587
Število diplomantov v študijskem letu 2000/2001	345
Število absolventov, ki so diplomirali med absolventskim stažem štud. leto 2000/2001	127
% absolventov, ki so diplomirali med absolventskim stažem štud. leto 2000/2001	21,6
% diplomantov v študijskem letu 2000/2001	58,8

Ker za vpis v absolventski staž ni pogojev, se verjetno posledice kažejo tudi v nizkem odstotku študentov, ki so diplomirali med absolventskim stažem.

Tabela 3: Vpisani študentje po smereh v študijskem letu 2000/2001

vpisani v letnik		1.	2.	3.	4.	abs.
Smer študija						
Razredni pouk	št.	160	149	153	117	193
	%	29,1	35,1	33,2	41,3	32,9
Socialna pedagogika	št.	32	39	32	28	54
	%	5,8	9,2	6,9	9,9	9,2
Likovna pedagogika	št.	30	21	15	16	30
	%	5,5	4,9	3,3	5,6	5,1
Matematika in tehnika	št.	45	13	20	9	26
	%	8,2	3,1	4,3	3,2	4,4
Matematika in fizika	št.	22	13	10	13	33
	%	4	3,1	2,2	4,6	5,6
Fizika in tehnika	št.	17	5	5	4	15
	%	3,1	1,2	1,1	1,4	2,6
Biologija in gospodinjstvo	št.	39	19	19	16	37
	%	7,1	4,5	4,1	5,6	6,3
Kemija in fizika	št.	9	4	5	3	2
	%	1,6	0,9	1,1	1,1	0,3
Kemija in biologija	št.	33	15	18	13	31
	%	6	3,5	3,9	4,6	5,3
Defektologija	št.	46	44	83	49	68
	%	8,4	0,1	18	17,3	11,6
Matematika in računalništvo	št.	38	25	16	15	6
	%	6,9	5,9	3,5	5,3	1
Predšolska vzgoja	št.	79	77	85		92
	%	14,4	18,2	18,4		15,7
SKUPAJ	št.	550	424	461	283	587
	%	100	100	100	100	100

Prehodnost čiste generacije (študentje, ki so redno napredovali)

Kazalec 4: Delež čiste generacije, ki je letos vpisan v 1., 2., 3. in 4. letnik

Tabela 4: 4-letni programi

Leto	letnik	vpisanih	%
1996/1997	1.	341	100
1997/1998	2.	262	76,8
1998/1999	3.	250	73,3
1999/2000	4.	231	67,7
2000/2001	diploma	60	17,6

Leto	letnik	vpisanih	%
1997/1998	1.	334	100
1998/1999	2.	240	71,9
1999/2000	3.	216	64,7
2000/2001	4.	193	57,8

Leto	letnik	vpisanih	%
1998/1999	1.	351	100
1999/2000	2.	283	80,6
2000/2001	3.	263	74,9

Leto	letnik	vpisanih	%
1999/2000	1.	375	100
2000/2001	2.	270	72,0

Tabela 5: 3-letni visoki strokovni program

Leto	letnik	vpisanih	%
1997/1998	1.	56	100
1998/1999	2.	54	96,4
1999/2000	3.	52	92,9
2000/2001	diploma	10	17,9

Leto	letnik	vpisanih	%
1998/1999	1.	64	100
1999/2000	2.	56	87,5
2000/2001	3.	53	82,8

Leto	letnik	vpisanih	%
1999/2000	1.	58	100
2000/2001	2.	49	84,5

Tudi tu je največji osip na prehodu iz prvega v drugi letnik, kar je najverjetneje posledica navideznega vpisa (pridobivanje statusa).



Tabela 6: Diplomanti čiste generacije po smereh, ki so bili v prvi letnik vpisani v študijskem letu 1996/1997, v absolventski staž pa v študijskem letu 2000/2001 (predšolska vzgoja v letu 1999/2000).

Smer	št. vpisanih v letu 1996/1997	št.diplomantov	% po smereh	% vseh diplomiranih
Razredni pouk	116	45	38,8	55,6
Socialna pedagogika	31	3	9,7	3,7
Likovna pedagogika	16	1	6,2	1,2
Matematika in tehnika	38	3	7,9	3,7
Matematika in fizika	23	1	4,3	1,2
Fizika in tehnika	13	0	0	0
Biologija in gospodinjstvo	44	4	9,1	4,9
Kemija in fizika	5	0	0	0
Kemija in biologija	31	1	3,2	1,2
Defektologija	46	4	8,7	4,9
Matematika in računalništvo	18	2	11,1	2,6
Predšolska vzgoja	61	17	27,9	21,0
SKUPAJ	442	81	18,3	100

Za kazalca 5 in 6 ni bilo mogoče zbrati podatkov.

Kazalec 5: Kolikšen delež čiste generacije ponavlja letnik (2., 3., 4., podaljšan absolventski staž)?

Kazalec 6: Kolikšen delež čiste generacije letos bodisi ni vpisan, ne ponavlja letnika, ni končal študija oziroma zanje nimamo nobenega od teh podatkov?

Tabela 7: Število nevpisanih v prehodih iz letnika v letnik v letu 2000/2002

letnik	Vpisani v letnik		Nevpisani v letnik	
	število	odstotek	Število	odstotek
1.	550	100		
2.	424	100	83	15,1
3.	461	100	36	8,5
4.	433	100	29	6,3
absolventi	587			

Kazalec 7: Kolikšen delež diplomantov konča študij v predpisanem trajanju?

Tabela 8: Spremljanje napredovanja generacije

leto	letnik	št. vpisanih	odstotek
1996/1997	1.	402	100
1997/1998	2.	321	79,9
1998/1999	3.	309	76,9
1999/2000	4.	231 (samo 4-letni program)	57,5
2000/2001	diploma	72	17,9

Kazalec 8: Kolikšno je povprečno trajanje študija diplomantov?

Tabela 9: Povprečno trajanje študija diplomantov

	3-letni program	4-letni program
aritmetična sredina	4,50	6,46
mediana	5,00	6,00
modus	5	5
najkrajši čas študija	3	4
število študentov, ki so diplomirali v najkrajšem času	4	2
% študentov, ki so diplomirali v najkrajšem času	1,4	0,7
najdaljši čas študija	6	13
število študentov, ki so diplomirali v najdaljšem času	3	2
% študentov, ki so diplomirali v najdaljšem času	1,0	0,7

Iz tabele je razvidno, da študentje, ki se izobražujejo po 3-letnem visokem strokovnem programu, v povprečju za dokončanje študija potrebujejo manj časa kot študentje 4-letnih programov. Tako na 3-letnih programih študentje v povprečju potrebujejo približno pol leta po izteku absolventskega staža, da diplomirajo, medtem ko je ta čas na 4-letnih programih daljši in traja približno leto in pol po izteku absolventskega staža (brez podaljšanja). Prav tako je na 3-letnem programu večji delež študentov, ki so diplomirali v najkrajšem možnem roku.

Kazalec 9:

Magistrski študij: V študijskem letu 1999/2000 se je v prvi letnik vpisalo 26 študentov, v rednem roku sta magistrsko delo zagovarjala dva študenta (7 %).

## 4. Samoevalvacija raziskovalne in umetniške dejavnosti

### Raziskovalna dejavnost

#### 4.1 Organiziranost in upravljanje raziskovalne dejavnosti

4.1.1 PeF nima skupne raziskovalne enote. Raziskovanje poteka v okviru petih programskih skupin: programska skupina za jezikovne in besedilne izkušnje učencev ob začetku učenja slovenščine in angleščine v osnovni šoli, programska skupina za sodobne pristope k uresničevanju ciljev likovne in glasbene vzgoje, programska skupina za pouk in znanje matematike, naravoslovja in tehnike ter družboslovja, programska skupina za proučevanje predšolske vzgoje in obveznega šolstva in programska skupina za socialno pedagoško in defektološko raziskovanje, ki jo programsko financira MŠZŠ, vodi pa jo izr. prof. Bojan Dekleva. Raziskovanje delno poteka tudi v okviru kateder in oddelkov ali pa se organizirajo raziskovalne skupine iz različnih oddelkov na individualni iniciativi.

Leta 2000 je bil ustanovljen Center za študije edukacijskih strategij – CEPS, ki prevzema vlogo iniciatorja in združevalca na tem raziskovalnem področju.

4.1.2 Na PeF so potekale ali potekajo raziskave predvsem s področja **družboslovja in humanistike** ter **umetnosti**, številni raziskovalci, vključeni v raziskovalne skupine na drugih fakultetah, pa delujejo tudi na **naravoslovno-matematičnem** področju ter na področju **medicine in športa**.

V raziskovalnih projektih na PeF so zastopane naslednje discipline:

- 1.01 matematika
- 1.02 fizika
- 2.07 računalništvo in informatika
- 3.08 javno zdravstvo
- 5.01 vzgoja in izobraževanje
- 5.03 sociologija
- 5.07 kriminologija in socialno delo
- 5.09 psihologija
- 5.10 šport
- 6.05 jezikoslovje
- 6.07 literarne vede
- 6.10 filozofija
- 6.12 geografija

4.1.3 Številčno in po vrsti dejavnosti si raziskovalni projekti (1999–2001) sledijo tako: razvojne (10), aplikativne (7), razvojno-aplikativne (3), temeljne (2) raziskave, svetovanje (1), ekspertiza (1).

4.1.4 Raziskovalni program PeF je načrtan le v okviru raziskovalnih področjih. Razen CEPS-a s podrobnejše izdelanim programom, temeljita raziskovanje in umetniška dejavnost na individualnih programih in programih učiteljev in sodelavcev ali delno na programih oddelkov oziroma kateder. Na začetku študijskega leta 2001/2002 je fakulteta sprejela podroben program individualnega raziskovalnega dela visokošolskih učiteljev in sodelavcev.

4.1.5 Za upravljanje raziskovanja na ravni institucije je PeF oblikovala mesto prodekana za znanstveno in raziskovalno dejavnost in komisijo za Znanstveno-raziskovalno in umetniško dejavnost.

Delo prodekana za znanstveno-raziskovalno dejavnost so predvsem koordinacija dela programskih skupin ter komisije za ZR, posredovanje informacij o razpisih raziskovalnih projektov, sledenje izvajanja projektov, izdelava poročil in programov o ZR dejavnosti na PeF in izdelava letnega individualnega pregleda raziskovalne dejavnosti kot pregled objavljenih del in udeležbe na konferencah ter drugih znanstvenih in strokovnih srečanjih.

Komisija za ZR dejavnost je sodelovala pri pripravi elementov celostnega načrta znanstveno-raziskovalnega in umetniškega dela na fakulteti ter letnega programa raziskovalnega in umetniškega dela.

4.1.6 Ker je večina raziskav izvedenih v okvirih projektov, ki jih financira MŠZŠ, sta nadzor in kakovost zagotovljena z mehanizmi nadzora izvajanja projektov, številom objavljenih del, oziroma uspešno dokončanih diplom, magisterijev in doktoratov.

4.1.7 Promocija ZR dejavnosti je organizirana na ravni institucije. Založba fakultete izdaja zbornike in monografije raziskovalcev, podatki o raziskovalnem delu so objavljeni na spletnih straneh fakultete, v letni monografiji so objavljeni vsi rezultati raziskovalne in umetniške dejavnosti. Posebno obliko promocije predstavljajo seminarski večeri CEPS-a, kjer svoja dela predstavljajo domači in tuji raziskovalci. Za sprotno promocijo umetniške dejavnosti je poskrbljeno z razstavami v Galeriji PeF ter z osebnim umetniško-raziskovalnim delom učiteljev predstavljenim na samostojnih in skupinskih razstavah. Vsaka objava ali uspešen nastop na nacionalnih in mednarodnih srečanjih učiteljev in sodelavcev PeF pa pomeni hkrati tudi promocijo fakultete.

4.1.8 Oceno konkurenčne sposobnosti lahko oblikujemo na razmerju prijavljenih in odobrenih projektov v Sloveniji in v tujini. PeF je imela v letih od 1994 do 2000 štiri mednarodne projekte v okviru programa Socrates-Erasmus. Vse štiri je tudi uspešno podaljšala. V letu 2001 je bila ena tovrstna prijava zavrnjena, vendar smo znova konkurirali. Trenutno potekata dva projekta v okviru programa Comenius. Po en projekt poteka v programih Leonardo Da Vinci, Partnership in Science, programu organizacije UNESCO in v okviru bilateralnega sodelovanja z Nemčijo, poleg teh pa poteka tudi mednarodni projekt (Slovenija, Avstrija, Italija, Portugalska).

Na zadnjem razpisu za CRP (ciljne raziskovalne programe) je PeF konkurirala z 10 projekti; sprejetih jih je bilo 6, kar lahko ocenjujemo kot konkurenčno uspešno.

#### 4.1.9 Perspektiva in razvojni načrti

PeF UL utemeljuje svoj razvoj na konceptu študija, ki temelji ne le na prenašanju nakopičenega znanja in zgolj poučevanju, temveč tudi na ustvarjanju novega znanja in raziskovanju, vključno z uvajanjem študentov v raziskovanje. Ta specifični del dejavnosti zadeva tako temeljne kot aplikativne raziskave, pa tudi svetovanje in različno projektno delo. V domačem in mednarodnem okolju se pojavljajo razpisi, zato se moramo kot visokošolska ustanova usposobiti za hitro odzivanje in uspešne prijave. Pridobljeni projekti pomenijo najprej močno spodbudo raziskovanju, enako pomembno pa je, da prinašajo možnosti za vključevanje (zlasti podiplomskih) študentov in pridobivanje mladih raziskovalcev oziroma asistentov stažistov, kar je še vedno osrednja pot kadrovske preнове in krepitve. Pridobljeni projekti omogočajo dopolnjevanje raziskovalne opreme, izboljšanje komunikacije z raziskovalnimi skupinami doma in v tujini, pridobivanje informacij ter študijskega gradiva in literature.

PeF UL se že po svojem mestu na univerzi usmerja predvsem na področja, povezana s širšim kontekstom vzgoje in izobraževanja, zato je logično, da je posebej zavzeta pri projektih s področja preнове šolstva oziroma na vseh tistih področjih posameznih znanstvenih in umetniških disciplin, ki jih goji in ki prispevajo k razvoju sistema vzgoje in izobraževanja. Rezultati tega dela morajo šteti dvojno: kot "avtorski" delež fakultete pri nacionalno pomembnih projektih in kot možnost, da pridobljeno znanje in izkušnje neposredno prenesemo v študijski proces na dodiplomski in podiplomski ravni. Tako bodo ti projekti neposredno v funkciji izboljševanja kakovosti študijskega dela na sploh.

## 4.2 Financiranje in razporejanje virov za raziskovalno dejavnost

V finančnem pregledu je zajetih 20 projektov iz leta 2001, ki jih je bilo mogoče ovrednotiti po postavkah predlaganih v navodilih.

Financer 18 projektov je MŠZŠ, od tega 8 projektov financira urad za znanost, en projekt je financiran programsko, dva projekta financirajo mednarodne organizacije (Leonardo Da Vinci, SEE ECN). Pogodbene vrednosti projektov segajo od 13.300.000 SIT (programsko financirani projekt) do manjših projektov po 1.000.000 SIT.

Število projektov z znano pogodbeno vrednostjo (9 projektov je po vrednostnih razredih podano v tabeli)

pogodbena vrednost projekta v SIT	število projektov
od 1.000.000 do 2.000.000	4
nad 2.000.000 do 4.000.000	2
nad 4.000.000 do 8.000.000	2
nad 8.000.000	1

Skupna pogodbena vrednost projektov je 37.100.000 SIT.

Drugi projekti v pregledu so financirani z letnimi aneksi k pogodbam in končna vrednost projekta do zaključka projekta ni znana.

Domači financerji so v letu 2001 nakazali za 18 projektov skupno 36.104.731 SIT, za plače in druge izdatke zaposlenim je bilo porazdeljeno 12.126.052 SIT ali 33,6 %, za materialne stroške 13.960.348 SIT ali 38,7 % in za investicijsko vzdrževanje 2.094.780 SIT ali 5,8 %. Skupna poraba nakazanih sredstev je bila 31.213.693 SIT ali 86,4 %.

Povprečna razmerja med izplačanimi honorarji, materialnimi in investicijskimi stroški je nesmiselno določati, ker so od projekta do projekta zelo različna.

Pogodbena vrednost projektov, ki sta financirana v tujini, je 302.000 EUR oziroma 580.000 EUR.

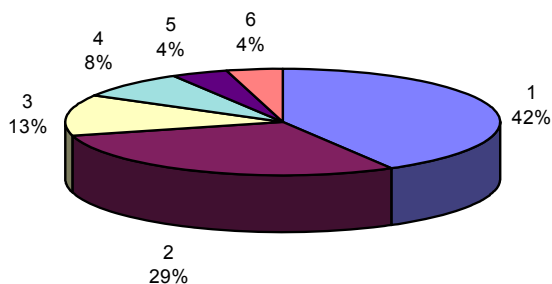
#### 4.3. Obseg in narava raziskovanja ter rezultati raziskovanja

V pregled so vključeni projekti v obdobju od leta 1999 do leta 2001. V tem času so nekateri projekti že bili zaključeni, drugi pa so se šele začeli. Temu primerno je število objav, zaključenih magisterijev in doktoratov ter drugih kazalcev uspešnosti.

4.3.1 V pregled je vključenih 24 projektov: 1. razvojne raziskave (10), 2. aplikativne raziskave (7), 3. razvojno-aplikativne (3), 4. temeljne (2), 5. svetovanje (1), 6. ekspertiza (1).

Sedem projektov je mednarodnih v smislu sodelovanja in sofinanciranja ali sofinanciranja v okviru mednarodnih programov.

Vrsta in delež raziskav



4.3.2 in 4.3.3 Glede na obseg projektov prevladujejo krajši raziskovalni projekti, ki trajajo leto ali dve. Obseg raziskovalnih skupin se od projekta do projekta zelo razlikuje. Približno tretjino projektov vodi manjša skupina s približno tremi člani, v drugih dveh tretjinah prevladujejo skupine s 6–7 člani, le nekaj projektov združuje večje skupine od 10 do 15 raziskovalcev. Vodje projektov ocenjujejo velikost skupin kot ustrezno in primerno obsegu ter vsebini projekta. Zaradi pisane sestave disciplin na PeF tudi ni težav pri sestavljanju projektnih skupin.

4.3.4 Raziskovanje je usmerjeno predvsem na razvojne in aplikativne raziskave.

4.3.5 Število in pomembnost objav iz projektov zajetih v poročilo je podano v tabeli.

vrsta objav	število objav
publikacije I. kat.	13
publikacije II. kat	37
publikacije III. kat	1
monografije in del. monografije	6
konference – mednarodne	32
Skupaj	92

Realnejšo sliko znanstveno-raziskovalnega in umetniškega dela kaže pregled vseh objav za triletno obdobje (1998–2000).

vrsta objav	število objav
publikacije I. kat.	66
publikacije II. kat	120
publikacije III. kat	133
monografije in del. monografije	148
konference – mednarodne	306
Skupaj	773

4.3.6 Število magistrskih in doktorskih del, nastalih v okviru raziskovalnih projektov (opravljeni in načrtovani)

vrsta naloge	število
magisterij	14
doktorat	11

4.3.7 Organizacija znanstvenih srečanj, konferenc, simpozijev itn.

V letih 1999 do 2001 je PeF organizirala naslednje mednarodne konference in srečanja.

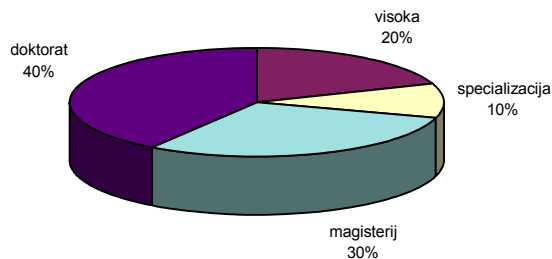
- Developmental problems in marginal rural areas (2000),
- Nutrition and health in aspect of nutritional habits (2000),
- 1<sup>st</sup> Scientific conference "Child in motion", (2000),
- Music therapy connected with vibro-acoustic therapy (2001),
- Drafting Educational Legislation – Art or Craft? (2001)
- Quality of life of people with mental retardation (2001)
- Supervision through drama therapy and role playing (2001)
- Drafting New Curricula (2002)

#### 4.4. Raziskovalci in drugo osebje

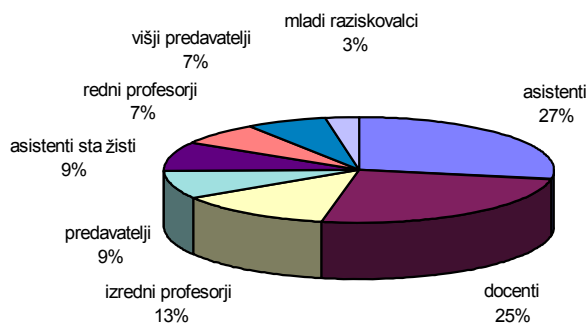
4.4.1 Na PeF je programsko financirana skupina za socialno-pedagoško in defektološko raziskovanje. V okviru skupine so programsko financirani 4 raziskovalci. Preostali raziskovalci so financirani pogodbeno ter so za polni delovni čas zaposleni kot visokošolski učitelji oziroma sodelavci.

#### 4.4.2 Struktura raziskovalcev

Delež raziskovalcev po izobrazbi



Delež raziskovalcev po nazivih



4.4.3 V raziskovanje so vključeni 4 mladi raziskovalci. Na naravoslovno-tehničnih oddelkih pri raziskovanju sodelujejo 4 laboranti. Število administrativnega osebja, ki je v pomoč raziskovalcem, se razlikuje od projekta do projekta, večina projektov obremenjuje le osebje računovodstva in kadrovske službe (2–3 osebe).

4.4.4 Novačenja ali oblikovanje raziskovalnih skupin opravi običajno vodja projekta, glede na potrebe po različnih strokovnjakih v projektni nalogi. V raziskovalne projekte načrtno vključujemo mlade raziskovalce – magistrande in doktorande.

4.4.5 Izobraževanje raziskovalcev temelji na individualni iniciativi; zajeto je tudi v letnem programu individualnega raziskovalnega dela.

4.4.6 Nekateri raziskovalci so vključeni v raziskovalne projekte na drugih fakultetah. Sodelujejo v projektih Filozofske fakultete, Fakultete za matematiko in fiziko, Medicinske fakultete, Fakultete za šport in Naravoslovno-tehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Dva člana PeF sta vodji programskih skupin na Inštitutu za matematiko, fiziko in mehaniko. Zunaj Ljubljanske univerze raziskovalci PeF sodelujejo v projektih skupinah na Inštitutu Jožef Stefan, ZRC SAZU, Znanstveno-raziskovalnem središču RS v Kopru in Združenju DrogArt.

Na mednarodnem področju so raziskovalci PeF v obdobju, ki ga poročilo obravnava, sodelovali še z univerzami v Trstu, Zagrebu, Goetingenu, Liverpoolu, z univerzo Roskilde na Danskem in King's Collegeem v Londonu ter Central European University v Budimpešti.

Za izdelavo pregleda tujih obiskov smo zbrali podatke z vprašalnikom po e-pošti. Odgovorilo je 16 učiteljev raziskovalcev, zato ocenjujemo, da je bilo število obiskov tujih raziskovalcev v teh letih dejansko večje. PeF so obiskali:

dr. Gary Anderson, Calgary, Kanada  
dr. Friderich Buchberger, Linz, Avstrija  
dr. Lawrence Walker, Calgary, Kanada  
dr. Nikola Pastuvič, Zagreb, Hrvaška  
dr. Branka Baranovič, Zagreb, Hrvaška  
dr. Wolfgang Trede, Frankfurt, Nemčija  
dr. Antonija Šilak, Zagreb, Hrvaška  
dr. Maria Busche Bauman, Hildesheim, Nemčija  
dr. Jana Svetlikova, Bratislava, Slovaška  
dr. Nivex Koller, Zagreb, Hrvaška  
dr. Burkhard Mueller, Hildesheim, Nemčija  
dr. Joerg Ziegenspeck, Lueneburg, Nemčija  
Marlis Poertner, Zürich, Švica  
Katarina Groeninngen, Hildesheim, Nemčija  
Louis van Kessel, Nijmegen, Nizozemska  
Gerhard Fatzer, Trias, Švica  
Sabine Schoeffler, Trias, Švica  
Eeva Krongvist, Ouluju, Finska  
Asko Pekkarinen, Ouluju, Finska  
Kimm Spets, Ouluju, Finska  
dr. Caraol Aubrey, Canterbury, Združeno kraljestvo  
dr. Victor F. Sirvent Espallargas, Caracas, Venezuela  
Magnus Persson, Karlstad, Švedska  
Elisabeth Bjorklund, Karlstad, Švedska  
Josee Coenen, Utrecht, Nizozemska  
Hans Cohen de Lara, Utrecht, Nizozemska  
Ruth Dollner, London, Združeno kraljestvo  
Olle Osterling, Karlstad, Švedska,  
Manuela Rosa, Lizbona, Portugalska  
Helena Soares, Lizbona, Portugalska  
mag. Bill Goddard, London, Združeno kraljestvo  
dr. Elidur King, London, Združeno kraljestvo  
mag. Anneli Rautiaine, Helsinki, Finska  
dr. Gery Smith, Glasgow, Združeno kraljestvo  
dr. Margareth Drakenberg, Helsinki, Finska  
mag. Pirjo Raty Sarho, Helsinki, Finska  
Irena Grant, Glasgow, Združeno kraljestvo  
mag. Ann Glenn, Glasgow, Združeno kraljestvo  
dr. Juhani Hytonen, Helsinki, Finska  
dr. Pertti Kansanen, Helsinki, Finska  
mag. Elina Helimaki, Helsinki, Finska  
dr. Judith Narrowe, Falun, Švedska  
Dilys Morgan Scott, London, Združeno kraljestvo  
dr. Leah Bartal Shapira, London, Združeno kraljestvo  
dr. Joseph Moreno, St. Louis, ZDA  
Penelope Best, London, Združeno kraljestvo  
dr. Jan Bart Soehne, Nijmegen, Nizozemska  
mag. Zlatko Bastašić, Zagreb  
mag. Božena Wambach, Belgija  
dr. Mihael Wambach, Belgija  
dr. Hazel Carey, Middlesex, Združeno kraljestvo



dr. Ditty Dictor, Hertfordshire, Združeno kraljestvo  
dr. Leah Bartal, London, Združeno kraljestvo  
dr. Pauline Mottram, Manchester, Združeno kraljestvo  
dr. Ineke Kneepkens, Nijmegen, Nizozemska  
Jovan Jovanović, Beograd, Srbija  
dr. Olaf Skille, Norveška  
dr. Marina Jenkyns, Združeno kraljestvo  
Naomi Adler, London, Združeno kraljestvo  
mag. Gordan Horvat Mahne, Zagreb, Hrvaška  
dr. Ivan Kolarov, Sofija, Bolgarija  
dr. Anna Dzhaleva, Sofija, Bolgarija  
dr. Erika Mechlova, Ostrava, Češka  
Montse, Sanches, Cordero, Paseo Turel, Španija  
Dionysis Dellaportas, Atene, Grčija  
dr. Colm O'Sullivan, Cork, Irska  
dr. Kastytis Beitas, Vilna, Litva  
dr. Algis daktariunas, Vilna, Litva  
dr. Marco Coanta Pereira, Lisboa, Portugalska  
dr. Jana Raganova, Banska Bystrica, Slovaška  
dr. Stanislav Holec, Banska Bystrica, Slovaška  
Miroslav Murin, Banska Bystrica, Slovaška

in drugi.

#### **4.5 Prostori, oprema, raziskovalna infrastruktura**

Za raziskovanje se uporabljajo prostori in infrastruktura PeF. Primanjkuje nam prostorov (kabinetov) za raziskovalno delo; raziskovalci pogosto delajo v manj frekventnih terminih (večeri, vikendi) ali doma. Večina raziskovalcev ima osebni računalnik in dostop do interneta. Med raziskovalci so najslabše opremljeni asistenti, ki si pogosto računalnike delijo ali pa delajo na tujih računalnikih. Knjižnica PeF ima 103.346 enot ter naročenih 112 domačih in 95 tujih znanstvenih revij. V okviru knjižnice zgledno deluje informacijsko-dokumentacijska služba. PeF nima urejene službe za obdelavo podatkov. Običajno se za statistično obdelavo podatkov najamejo domači ali zunanji strokovnjaki, ali pa jo opravijo raziskovalci sami.

#### **4.6 Povezanost raziskovanja s poučevanjem, podiplomski študij**

Na PeF so vsi raziskovalci tudi visokošolski učitelji in je že s tem zagotovljen neposreden pretok svežega znanja v študijski proces. V raziskave je vključen določen delež študentov že na dodiplomski ravni. Tako je bilo v raziskovalnih projektih zajetih 22 že izdelanih diplomskih del. Magistrske in doktorske naloge nastajajo tudi v okviru aktualnih projektov, vendar prevladujejo magisteriji in doktorati, nastali v okviru drugih projektnih skupin zunaj fakultete. Vzrok za to je v širokem razponu znanstvenih disciplin, ki so zajete v študijski proces na PeF, zato asistenti opravljajo magistrske in doktorske študije na drugih fakultetah Univerze v Ljubljani ali na tujih univerzah. Drug vzrok za relativno nizko število opravljenih magisterijev in doktoratov iz aktualnih projektov je razmeroma kratek čas, odkar na PeF poteka podiplomski študij.

Za mlade raziskovalce skrbijo njihovi mentorji in so načelno vključeni v raziskovalne projekte.

#### **4.7 Sodelovanje z organizacijami in uporabniki v Sloveniji in v tujini**

PeF sodeluje s številnimi domačimi in tujimi univerzami in raziskovalnimi organizacijami (glej točko 4.6). Večinski uporabnik in hkrati večinski naročnik raziskav je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. V procesu raziskovanja pa raziskovalci PeF pogosto sodelujejo z vrtci in šolami vseh ravni in usmeritev, Zavodom za šolstvo in drugimi zavodi, Uradom za šolstvo, različnimi društvi in drugimi.

V mednarodnem okviru trenutno sodelujemo v programih Leonardo Da Vinci, Comenius, v programu Partnership in Science ter v programih organizacije UNESCO.

CEPS (Center za študij edukacijskih strategij) razvija svojo lastno mrežo mednarodnega sodelovanja. Mednarodni projekt SEE ECN (South-East European Education Co-operation Network) je nastal ob sodelovanju zunanjega ministrstva republike Avstrije, Open Society Institute iz Budimpešte in podpori U.S. Democracy Grant. V organizaciji CEPS-a trenutno potekajo trije nacionalni in en mednarodni projekt.

Izmenjave raziskovalcev potekajo tudi prek individualnih programov Socrates-Erasmus, nekaterih bilateralnih sporazumov Univerze v Ljubljani s tujimi univerzami in prek osebnih povezav raziskovalcev.

#### 4.8 Vpliv raziskovanja na razvoj znanosti in družbe

Večina raziskav na PeF je s področja vzgoje in izobraževanja (edukacija). V tem širokem polju različnih znanstvenih disciplin pokrivajo skoraj celotno področje, ki opredeljuje otrokov razvoj od vrtca do končanega obveznega šolanja ter od spontanah interakcij z okoljem do intencionalnih in formaliziranih oblik edukacije ter raziskav konceptov in teorij s tega področja. Tudi rezultati raziskav, opravljenih na PeF, so v preteklem desetletju prispevali k reformi obveznega šolanja in srednješolskih programov ter k posodabljanju vzgoje v vrtcih. Trenutne raziskave pa so usmerjene zlasti v evalvacijo in implementacijo prenovljenih programov. Raziskovalci PeF so na področju obravnave otrok s posebnimi potrebami vodilni v državi. Njihove raziskave že vrsto let usmerjajo razvoj tega področja. Aktualne so raziskave s področja socialne pedagogike, ki raziskujejo težave mladih, kot so nasilništvo in droge, težave subkultur ali depriviligiranih manjšin ipd. Rezultati tovrstnih raziskav neposredno vplivajo na odnos javnosti in institucij do teh vprašanj.

#### 4.9 Umetniška dejavnost

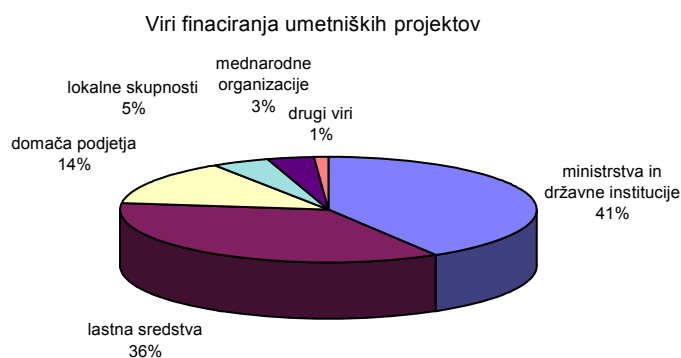
Umetniško delo smo evalvirali po zgledu znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

– Organiziranost umetniške dejavnosti

Področja delovanja so: **likovna umetnost, pomoč z umetnostjo in gledališče**. Poleg lastnega umetniškega dela umetniki na PeF sodelujejo še v strokovnih ekspertnih skupinah, svetovalnih telesih, uredniških in društvenih dejavnostih, pri dejavnosti nacionalnih in mednarodnih združenj.

– Financiranje umetniške dejavnosti

V letih 1999–2001 je bilo izvedenih 79 projektov, od tega 12 v tujini. Struktura financiranja je podana z diagramom.



Opremo za umetniško dejavnost financirajo večinoma izvajalci sami, pri tem uporabljajo tudi sredstva IRD.

- V obdobju 1999–2001 so imeli umetniki PeF v povprečju 6 individualnih in 10 skupinskih projektov, 8 predstavitev doma in 5 v tujini. Prejeli so 3 nacionalne nagrade. Dva umetnika sta vključena v projekte zunaj PeF.
- Pri umetniški dejavnosti ni sodelujočega tehničnega osebja. Sodeluje en asistent stažist.
- Umetniška dejavnost poteka večinoma v lastnih in delno v najetih prostorih. Oprema je lastna ali pa v lasti ustanov, v katerih gostujejo (gledališče).
- Lastno umetniško delo je tesno vključeno v pedagoški proces.
- Sodelovanje z organizacijami in uporabniki v tujini je razvejano. V obdobju 1999–2001 so umetniki PeF sodelovali v 30 projektih v tujini in sodelovali z 10 tujimi univerzami.
- V obdobju, ki ga obravnava poročilo, so bile najbolj odmevne (družbeno pomembne) dejavnosti s tega področja naslednje: vključevanje lutkarske kulture v različne vrste šol, vpeljava alternativnih grafičnih tehnik v osnovno šolo in uvajanje specialističnega študija »Pomoč z umetnostjo«.

#### **4.10 Povzetek z oceno prednosti in slabosti raziskovalne dejavnosti ter predlogi za izboljšave**

Glede na obdobje pred letom 1999 je opazna rast znanstveno-raziskovalnega dela. Povečalo se je število prijav na razpise in število odobrenih projektov. Porast raziskovalnega dela zunaj financiranih projektov ocenjujemo tudi po povečanem številu objav, kar je povezano z izboljšano akademsko strukturo zaposlenih na PeF. Raziskovalno delo poteka bistveno uspešneje po ustanovitvi Centra za študije edukacijskih strategij.

Raziskovalci ocenjujejo organiziranost raziskovalnega dela na PeF kot dobro. Pogrešajo pa povezanost in preglednost projektov. Večina raziskovalcev zaradi velikega števila različnih področij na PeF ne pozna dela drugih raziskovalcev. Večja preglednost bi omogočala povezovanje in nadgradnjo projektov. Prav tako raziskovalci pogrešajo več administrativne podpore, ki bi skrbela za razpise, prijave, finančne možnosti za RD, opozarjala na pogodbene roke projektov, tehnično pomagala pri sestavljanju poročil, pri administriranju in komuniciranju med raziskavo in podobno. V tem smislu so izražena mnenja nekaterih raziskovalcev, da PeF nastopa le kot formalni izvajalec. Sedanja organiziranost omogoča svobodno izbiro projektov, hkrati pa je pretežni del iniciative ter nevsebinskega dela na raziskovalcih samih. Izjeme so projekti, ki potekajo prek CEPS-a.

Raziskovalci pogrešajo več podpore pri zbiranju in obdelavi podatkov. V ta namen predlagajo ustanovitev skupne službe za zbiranje in obdelavo podatkov. Pripombe so tudi na obračunavanje režije in materialnih stroškov, ki ne upošteva dejansko nastalih stroškov pri različnih projektih.

Pri umetniških dejavnosti izvajalci opozarjajo na stalno eksistenčno ogroženost programa »Pomoč z umetnostjo«, na premalo sodelovanja na vseh ravneh, na prostorsko stisko umetnikov ter na neustrezno umestitev delovanja Galerije PeF v študijske programe. Zato predlagajo določiti status Galerije PeF in spodbujanje skupinskega, projektne delo.

## 5. Evalvacija tutorstva na oddelku za razredni pouk PeF

### 5.1 Zasnova projekta

Projekt *Tutorstvo* je nastal na pobudo vodstva fakultete (kolegija dekana) jeseni 2000. Njegov formalni nosilec je bil prodekan za študijske zadeve. Učitelji fakultete so bili o "tutorstvu" na Oddelku za razredni pouk obveščeni z dopisom prodekana, kjer je bilo tutorstvo opredeljeno kot »organizirano spremljanje dela študentov in dejavna pomoč pri njihovem študiju. Tutor naj bi študente povabil na skupen ali posamičen sestanek, oni pa bi se nanj obračali z različnimi študijskimi težavami in vprašanji, na katera naj bi tutor poskušal odgovoriti v okviru govorilnih ur ali kako drugače.«

K tutorstvu naj bi povabili le študente 1. letnika smeri RP. Študentje so bili o tutorstvu obveščeni z dopisom na oglasni deski. Namen tutorstva naj bi bil predvsem odpravljanje težav v zvezi z organizacijo in vsebino študija, kar je do sedaj večinoma naloga referata za študente.

Po privolitvi učiteljev, da prevzamejo tutorstvo, so bila njihova imena, nazivi in učni predmeti objavljeni na oglasni deski študentov, ki so si potem lahko izbrali mentorja. Vsak tutor naj bi imel le 5–6 študentov. Presežke pri nekaterih so reševali administrativno ter jih pripisali tistim, ki so imeli manj prijav.

Poleg pisnega obvestila je bil za »kandidate tutorje« organiziran sestanek. Sestanka se je udeležila tretjina tutorjev. Tu so dobili dodatna pojasnila o "predstavitveni mapi", katere spremljanje naj bi bil prav tako del tutorjevih obveznosti do študenta. Udeleženci so sklenili, da na podlagi predlogov dokončno oblikuje besedilo navodil za izvajanje tutorstva. Sklep o izdelavi navodil za izvajanje tutorstva pozneje ni bil realiziran.

Jeseni 2001 se je postopek izbiranja tutorjev ponovil, vendar z vsemi štirimi letniki. Nekateri študenti so v drugem letniku ohranili istega mentorja, drugi so mentorja zamenjali.

### 5.2 Mnenja o izvedbi in poteku projekta

K projektu tutorstvo se je v študijskem letu 2000/2001 prijavilo 36 učiteljev in sodelavcev ter 92 študentov.

V študijskem letu 2001/2002 se je prijavilo 61 učiteljev in sodelavcev, študenti so izbrali 40 učiteljev. Pet učiteljev se je tutorstvu odpovedalo. Pristopilo je 86 % študentov 1. letnika, 88 % študentov 2. letnika, 59 % študentov 3. letnika in 60 % študentov 4. letnika.

Pri evalvaciji je sodelovalo 96 študentov in 25 učiteljev. Skoraj vsi študentje so vedeli za projekt tutorstva na oddelku za RP. 92 % študentov je vedelo, kdo je njihov tutor. S tutorjem so se sestali običajno na njegovo povabilo. 38 % študentov se je s tutorjem sestalo le enkrat, 35 % študentov pa nikoli. Več srečanj s tutorjem (3–5) je imelo le 7 % študentov.

Na srečanjih so se večinoma pogovarjali o organizaciji študija in o konkretnih organizacijskih težavah na PeF. Iz odgovorov študentov lahko tudi sklepamo, da so bila prva srečanja namenjena spoznavanju in odkrivanju, kaj si pod "tutorjem" predstavljajo učitelji in kaj študenti. V manjšem številu primerov so bile te predstave dovolj jasne in skladne, tako da je tutorstvo zaživelo, kar sklepamo po večjem številu srečanj. Kljub temu polovica (52 %) študentov meni, da je tutorstvo potrebno, 34 % pa ocenjuje tutorstvo kot zanimiv eksperiment, le 14 % študentov je menilo, da je tutorstvo odvečno, obremenjujoče in vsiljivo. Zelo različna pa so mnenja študentov o predstavitveni mapi. Tretjina študentov z zamisljivo o predstavitveni mapi ni bila seznanjena. Dvajset odstotkov študentov meni, da je mapa potrebna, vendar predstavlja dodatno delo in povečuje težavnost študija, 28 % pa jih meni, da je zanimiva, vendar nepotrebna in prezahtevna.

Splošno mnenje študentov je, da je tutorstvo pomembno in zaželeno, vendar je le redko zaživelo v pravem odnosu med učitelji in študenti. Vzroki za to naj bi bili predvsem v slabi pripravljenosti tutorjev, tako vsebinski (kaj naj bi bila vloga tutorja) kakor v odnosu do študentov (stopnja empatije in pripravljenosti na pomoč). Zato študenti predlagajo, naj se za tutorstvo odločijo samo tisti učitelji, ki si tega želijo in so pripravljeni kadarkoli pomagati študentu varovancu. Tako bi bil tudi odnos bolj sproščen, organizacija srečanj pa bolj spontana in podobno. Tako učitelji in študenti pa naj bi zvedeli več, kaj je vloga prvih in kaj lahko pričakujejo drugi.

Nasprotno pa se nad predstavitevno mapo, vsaj tako, kot je bila predstavljena, ne navdušujejo, večini predstavlja le dodatno obveznost brez jasnega namena.

Kaj menijo o tutorstvu učitelji?

Na vprašalnik je odgovorilo 25 učiteljev. Večina od njih je imela o tutorstvu že nekaj informacij in je poznala nekaj zgledov s tujih univerz ali pa so o tutorstvu izvedeli več od sodelavcev. Pisna gradiva, ki so jih dobili ob začetku projekta, niso ponujala dovolj informacij.

Tako se je spontano oblikovala predstava o tutorstvu, po kateri naj bi tutor pomagal pri reševanju osebnih študijskih težav, skrbel za osebnostno rast študenta in pomagal študentu pri navezovanju stikov z drugimi učitelji na fakulteti. V manjši meri naj bi tutor pomagal tudi pri reševanju administrativnih in tehničnih težav pri študiju.

Stiki s študenti so potekali na različne načine, ob rednih govorilnih urah pa tudi pri namenskih ali slučajnih srečanjih. Prvi stiki s študenti so bili enako pogosto organizirani tako, da je študente poiskal tutor in jih povabil na sestanek, in pa tako, da so študenti sami prišli na govorilne ure.

Večini učiteljev se zdi tutorstvo pomembno in zanimivo ter so pripravljene s tem nadaljevati. Manj enotni pa so glede predstavitvene mape. Manj kot slabi tretjini učiteljev se zdi zamisel potrebna in uporabna. Drugi so mnenja, da mapa predstavlja le dodatno delo in povečuje zahtevnost brez jasnega namena in rezultata.

### **5.3 Predlogi za nadaljevanje projekta in njegove izboljšave**

Čeprav se večini učiteljev in študentov zdi zamisel zanimiva in potrebna in so pripravljene za sodelovanje ter nadaljevanje te oblike pomoči študentom, menijo, da jo je potrebno vsebinsko in organizacijsko dodelati. Predlagajo, naj bi bilo tutorstvo vpeljano kot projekt s koordinatorjem ter jasnimi cilji. Organizirano naj bi bilo izobraževanje in uvajanje v tutorstvo; to naj bi veljalo tudi za študente. Tutorstvo naj bi bilo tako za učitelje kot za študente neobvezno. Dve mnenji predstavljata drugačni rešitvi, tutorji naj bi bili študentje višjih letnikov in tutorstvo naj se uvede le na podiplomski stopnji.

Tako učiteljem kot študentom se zdi zamisel o tutorstvu uporabna in zanimiva ter eden od načinov, ki bi posredno posodobil ter izboljšal kakovost študija na PeF. Zamisel pa je potrebno dodelati, tako vsebinsko kot organizacijsko. V projekte dodelave tutorstva na PeF naj bi bili vključeni učitelji in študenti.

## 6. Povzetek ugotovitev in predlogi ukrepov

Kot dejavnosti in ukrepe, ki naj bi pripomogli k izboljšanju kakovosti študija na PeF, bi za leto 2001 lahko navedli naslednje:

- Samoevalvacija dela učiteljev in celotnih oddelkov postaja vse bolj integriran in nepogrešljiv del celotnega pedagoškega procesa. Komisija za kakovost si je zadala za nalogo zbrati dobre primere vprašalnikov in drugih instrumentov samoevalvacije in jih posredovati učiteljem.
- Razvija se vizija oddelkov in celotne fakultete. Razvoj je zlasti opazen na podiplomskem in specialističnem študiju. Na ravni kolegija predstojnikov se je začela priprava na celovito prenovu študijskih programov.
- Povečala se je publicistična dejavnost fakultete.
- Delno se je izboljšalo prostorsko stanje (nova manjša predavalnica, sejna soba in računalniška učilnica). Pomanjkanje prostorov pa je še vedno kritično.
- Izboljšala se je komunikacija med delavci fakultete. Oblikovno in vsebinsko so posodobljene spletne strani fakultete.

Učinkovitost študija po izbranih kazalcih ocenjujemo kot relativno dobro. Prehodnost iz letnika v letnik je med 80 do 90 %. Nekoliko manjša je prehodnost in prvega v drugi letnik (okoli 70 %), ki jo pripisujemo navideznemu vpisu.

Tudi ocene trajanja celotnega študija od vpisa do diplome so za Pedagoško fakulteto razmeroma ugodne. Večina študentov triletnega visokošolskega programa konča študij v 5 letih in 4-letnega programa v 6 letih. To pomeni, da študentje v veliki meri izkoristijo absolventski staž za študij tistih izpitov, ki niso bili pogoj za napredovanje ali pa to leto namenijo drugim dejavnostim, ki jih še omogoča status študenta. Tako glavnina diplomira v prvem letu zaposlitev na šoli. V rednem roku (absolventskem stažu) diplomira približno 20 % študentov.

Raziskovalna in umetniška dejavnost je od ustanovitve fakultete dalje naraščala in je danes glede na število raziskovalcev primerljiva z drugimi članicami Univerze v Ljubljani. Raziskovanje poteka na številnih področjih od družboslovja, humanistike in umetnosti do naravoslovja in matematike. Po vrsti raziskovalnih projektov so najštevilnejše razvojne in aplikativne raziskave. Skupno je v letih 1999–2001 potekalo 28 raziskovalnih projektov. Glavni financer in naročnik raziskav je MŠZŠ. Ena od raziskovalnih skupin (skupina za socialno, pedagoško in defektološko raziskovanje) je financirana programsko. Pedagoška fakulteta je v preteklih letih dobro razvila mrežo domačega in mednarodnega sodelovanja in v ta namen koristno uporabila programe Evropske skupnosti (Socrates- Erasmus, Leonardo Da Vinci, Comenius) ter programe bilateralnega sodelovanja. Na razvito mednarodno sodelovanje kaže tudi število obiskov tujih predavateljev in raziskovalcev. V letih 1999–2001 ocenjujemo, da je PeF obiskalo več kot 60 tujcev. Leta 2000 je bil na PeF ustanovljen Center za študije edukacijskih strategij, ki prevzema vlogo iniciatorja, generatorja in združevalca raziskovanja na PeF. Po mnenju udeležencev v samoevalvaciji raziskovalnega dela je raziskovanje na PeF nepregledno in zato premalo povezano. Raziskovalci pogrešajo administrativno in organizacijsko pomoč ter pomoč pri obdelavi podatkov. V ta namen predlagajo ustanovitev skupne službe. Tako kot druge dejavnosti pa tudi raziskovanje omejuje prostorska stiska in delno tudi pomanjkanje računalniške opreme.

V zadnjem delu poročila je podana evalvacija tutorstva na oddelku za razredni pouk. Projekt tutorstvo poteka drugo leto, vanj pa je vključena večina študentov in učiteljev na tem oddelku. Kljub začetnim zapletom in nejasnostim je tutorstvo zaživelo. Tako tutorji kot študenti pa menijo, da je potrebno to obliko sodelovanja organizacijsko in vsebinsko izpopolniti. Predlagajo imenovanje koordinatorskega, ki naj bi bil predvsem v pomoč tutorjem.